

*Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki
Komissiyasının 18 iyun 2013-cü il tarixli
6/43 sayılı Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.*

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
seçkilərində səsvermənin nəticələri haqqında
məntəqə seçki komissiyası protokolunun
doldurulması qaydasına dair**

İ Z A H

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərində səsvermənin nəticələri haqqında məntəqə seçki komissiyası protokolunun (İzaha 1 sayılı əlavə) doldurulması qaydası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra – Seçki Məcəlləsi) 100-cü, 106-cı və 201-ci maddələrinə, habelə bu İzaha uyğun olaraq müəyyənləşdirilir.

1. Ümumi müddəalar

1.1. Məntəqə seçki komissiyasının protokolu yalnız həmin komissiyanın həlledici səs hüquqlu üzvləri tərəfindən tərtib edilməlidir.

1.2. Protokolun tərtib edilməsini Seçki Məcəlləsinin 40.2-ci və 40.4-cü maddələrində göstərilən şəxslər (seçki komissiyalarının üzvləri, qeydə alınmış namizədlər, onların səlahiyyətli nümayəndələri və vəkil edilmiş şəxsləri, siyasi partiyaların, siyasi partiyalar bloklarının səlahiyyətli

nümayəndələri və vəkil edilmiş şəxsləri, habelə müşahidəçi statusunu almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları və beynəlxalq müşahidəçilər) müşahidə edə bilərlər.

Qeyd: *protokol tərtib edilərkən hər bir bəndin məlumatı ayrı-ayrılıqda göstərilir, saylar sözlə və rəqəmlə yazılır. Protokolun karandaşla yazılmasına və onda hər hansı bir düzəliş edilməsinə icazə verilmir. Rəsmi protokolda düzəliş edilməsi yolverilməz olduğuna görə, əvvəlcə onun mütləq **q a r a l a m a** nüsxəsi tərtib edilməlidir. Protokolun 1 – 6-cı bəndlərindəki məlumatlar seçki qutuları açılmazdan əvvəl yazılır.*

2. Protokolun doldurulma ardıcılığı

2.1. Protokol aşağıdakı qaydada doldurulmalıdır:

2.1.1. Protokolun 1-ci bəndi – seçki məntəqəsi üzrə seçici siyahılarında olan seçicilərin ümumi sayı

(1=1a+1b):

2.1.1.1. a) seçici siyahısında olan seçicilərin sayı;

2.1.1.2. b) əlavə seçici siyahısında olan seçicilərin sayı.

(Bu bənddə seçki məntəqəsi üzrə seçici siyahısına daxil edilmiş seçicilərin sayı (1a) və səsvermə günü məntəqə seçki komissiyasının qərarı ilə səsvermə hüququ təmin edilmiş şəxslərin adlarının daxil olduğu əlavə seçici siyahısındakı seçicilərin sayı (1b), müvafiq olaraq [daimi (və ya müvəqqəti) və əlavə seçici siyahılarına əsasən] qeyd olunur. Eyni zamanda 1a və 1 b yarımbəndlərindəki rəqəmlərin cəmi 1-ci bənddə göstərilən sayı yaratmalı və müvafiq bərabərlik olmalıdır (1=1a+1b)).

2.1.2. Protokolun 2-ci bəndi – qeydiyyatdan çıxma vəsiqəsi almış seçicilərin sayı

(Bu bənddə daimi (və ya müvəqqəti) seçici siyahısına

daxil edilmiş, lakin qanunla müəyyən edilmiş müddətdə qeydiyyatdan çıxma vəsiqəsi almış seçicilərin sayı qeyd olunur).

2.1.3. Protokolun 3-cü bəndi – dairə seçki komissiyasından məntəqə seçki komissiyasına verilmiş seçki bülletenlərinin sayı

$$(3=4+5+6)$$

(Bu bəndə dairə seçki komissiyasından məntəqə seçki komissiyasına müvafiq akt tərtib edilməklə verilmiş seçki bülletenlərinin sayı daxil edilir. Bu rəqəmin daxil edilməsi üçün həmin akt əsas götürülməlidir.

Mötərizədə verilmiş hesablamada (3=4+5+6) göstəriləni kimi, bu bəndin rəqəmi protokolun 4-cü (seçki bülleteni almış seçicilərin sayı), 5-ci (istifadə edilmədən ləğv olunmuş seçki bülletenlərinin sayı) və 6-cı (korlanmış seçki bülletenlərinin sayı) bəndlərinin rəqəmlərinin cəminə bərabər olmalıdır).

2.1.4. Protokolun 4-cü bəndi – seçki bülleteni almış seçicilərin sayı

$$(4=4a+4b+4c):$$

2.1.4.1. a) səsvermə otağından kənarında;

2.1.4.2. b) səsvermə otağında – seçici siyahıları əsasında [daimi (və ya müvəqqəti) və əlavə seçici siyahısında olan imzaların sayı];

2.1.4.3. c) səsvermə otağında qeydiyyatdan çıxma vəsiqəsi ilə.

(Bu yarımbəndlərə seçki məntəqəsi üzrə səsvermə otağından kənarında (4a), səsvermə otağında seçici siyahıları əsasında (4b) və qeydiyyatdan çıxma vəsiqəsi ilə (4c) seçki bülleteni almış seçicilərin sayı daxil edilir. Həmin rəqəmlərin cəmi 4-cü bəndin rəqəmini verir və bu rəqəm müvafiq qrafaya yazılır).

2.1.5. Protokolun 5-ci bəndi – istifadə edilmədən ləğv olunmuş seçki bülletenlərinin sayı

(İstifadə edilmədən ləğv olunmuş seçki bülletenlərinin sayı bu bəndə müvafiq akt əsasında daxil edilir (İstifadə edilməmiş seçki bülletenləri seçki qutuları açılmazdan əvvəl səsvermə otağındakı müşahidəçilərin müşahidəsi ilə məntəqə seçki komissiyasının üzvləri tərəfindən sayılır və aşağı sağ küncləri ləğvetmə xəttindən kəsilməklə ləğv edilir. Həmin seçki bülletenlərinin sayı elan edilir və protokolda qeyd olunur. İstifadə edilməmiş seçki bülletenlərinin ləğv edilməsi haqqında akt tərtib edilir və həmin bülletenlər ayrıca yığılıb bağlanır)).

2.1.6. Protokolun 6-cı bəndi – korlanmış seçki bülletenlərinin sayı

(Bu bəndə korlanmış seçki bülletenlərinin sayı müvafiq akt əsasında daxil edilir (Seçici hər hansı bir səbəbdən seçki bülleteninin korlanması barədə məntəqə seçki komissiyasının üzvünə müraciət edərsə, komissiya üzvü korlanmış seçki bülletenini ortadan kəsməklə ləğv edir, ayrıca zərflə qoyur və bu barədə dərhal akt tərtib edilir. Səsvermə bitdikdən sonra korlanmış seçki bülletenlərinin cəminə dair əlavə akt tərtib edilir və həmin bülletenlər ayrıca yığılıb bağlanır)).

2.1.7. Protokolun 7-cı bəndi – seçki qutularında olan seçki bülletenlərinin sayı (müəyyənləşdirilmiş formada olmayan seçki bülletenləri¹ istisna olmaqla)

$$(7=7a+7b); (7\leq 4); (7=8+9)$$

¹ Səslər hesablanarkən seçki qutularından çıxmış müəyyənləşdirilmiş formada olmayan seçki bülletenləri sayılaraq aktlaşdırılır və həmin akt bu protokola əlavə edilir.

2.1.7.1. a) daşınan seçki qutusunda ($7a \leq 4a$);

2.1.7.2. b) daşınmaz seçki qutusunda ($7b \leq 4b + 4c$).

(Daşınan və daşınmaz seçki qutularından çıxmış müəyyənləşdirilmiş formada olan seçki bülletenlərinin sayı qutuların açılma növbəliliyinə (əvvəlcə daşınan seçki qutusu, sonra isə daşınmaz seçki qutusu(ları)) uyğun olaraq ayrı-ayrılıqda bu bəndin "a" və "b" yarımbəndlərinə daxil edilir.

Bu rəqəmlərin cəmi 7-ci bənddəki qrafaya daxil edilməli və onların arasında müvafiq bərabərlik olmalıdır ($7 = 7a + 7b$). Protokolun 7a yarımbəndindəki rəqəm protokolun 4a yarımbəndindəki rəqəmdən, 7b yarımbəndindəki rəqəm isə 4b və 4c yarımbəndlərindəki rəqəmlərin cəmindən az və ya onlara bərabər olmalıdır. Mötərizədə verilmiş kiçik bərabərlikdə ($7 \leq 4$) göstəriləndiyi kimi, 7-ci bəndin rəqəmi protokolun 4-cü bəndindəki rəqəmdən az və ya ona bərabər olmalıdır. 7-ci bəndin rəqəmi həm də protokolun 8-ci (etibarsız hesab edilmiş səsərin sayı) və 9-cu (etibarlı hesab edilmiş səsərin sayı) bəndlərindəki rəqəmlərin cəminə bərabər olmalıdır ($7 = 8 + 9$)).

Qeyd: Müəyyənləşdirilmiş formada olan seçki bülletenləri dedikdə, Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi formada hazırlanmış, nömrələnmiş yuxarı sol küncü kəsilmiş və yuxarı sağ küncü müvafiq məntəqə seçki komissiyasının möhürü ilə möhürlənmiş seçki bülletenləri başa düşülür.

2.1.8. Protokolun 8-ci bəndi – etibarsız hesab edilmiş səsərin sayı

(namizədlərin soyadlarından sağdakı kvadratlarda heç bir işarə qoyulmamış və ya birdən çox kvadratda işarə qoyulmuş müəyyənləşdirilmiş formada olan seçki bülletenlərinin sayı)

(Bu bənddə yuxarıda göstərilən əsaslara görə, habelə

qoyulmuş işarələrdən seçicilərin iradəsinin müəyyənləşdirilməsi mümkün olmadığı üçün etibarsız hesab edilmiş seçki bülletenlərinin sayı göstərilməlidir).

2.1.9. Protokolun 9-cu bəndi – etibarlı hesab edilmiş səslerin sayı

(namizədlərdən yalnız birinin soyadından sağdakı kvadratda işarə qoyulmuş müəyyənləşdirilmiş formada olan seçki bülletenlərinin sayı)

(9=10)

(Bu bənddə yuxarıda göstərilən əsaslara görə etibarlı hesab edilmiş səslerin sayı göstərilməlidir. Mötərizədə verilmiş bərabərlikdə (9=10) göstərildiyi kimi, bu bəndin rəqəmi protokolun 10-cu (etibarlı hesab edilmiş səslerin prezidentliyə namizədlər arasında bölünməsi) bəndinin cəminə bərabər olmalıdır. Bu sayda bərabərlik olmazsa, protokol etibarsız sayılır).

2.1.10. Protokolun 10-cu bəndi – etibarlı hesab edilmiş səslerin prezidentliyə namizədlər arasında bölünməsi

(Bu bənddə seçki bülleteninə daxil edilmiş prezidentliyə namizədlərin soyadı, adı, atasının adı¹ seçki bülletenindəki ardıcılıqla, əlifba sırası ilə yazılır və hər bir namizədin lehinə verilmiş səslerin sayı sözlə və rəqəmlə göstərilir. Seçicilərin etibarlı səslerinin qeydə alınmış namizədlər arasında bölünməsi yalnız protokolun 9-cu bəndində göstərilən etibarlı hesab edilmiş səsələrə əsasən həyata keçirilir. Cədvəlin sonunda səslerin cəmi yazılır və bu rəqəm protokolun 9-cu bəndinə (etibarlı hesab edilmiş səslerin sayına) bərabər olmalıdır. Bu sayda bərabərlik

¹ Seçki bülleteninə daxil edilmiş namizədlərin soyadı, adı, atasının adı eyni olduqda, onların doğulduqları gün, ay və il də göstərilməlidir.

olmazsa, protokol etibarsız sayılır).

2.2. Protokol tam doldurulub qurtardıqdan sonra doldurulma tarixi və vaxtı həmin protokolda qeyd edilir.

2.3. Səsvermənin nəticələri haqqında yekun protokolu məntəqə seçki komissiyasının həlledici səs hüquqlu üzvlərinin ümumi sayının ən azı 2/3-si tərəfindən imzalanır. Protokolun komissiya üzvləri tərəfindən boş və ya tam doldurulmamış halda imzalanması qadağandır. Protokolla bütövlükdə və ya onun ayrı-ayrı hissələri ilə razılaşmayan məntəqə seçki komissiyasının üzvü protokolu imzalayaraq, ona özünün xüsusi rəyini əlavə edə bilər və bu barədə protokolda müvafiq qeyd aparılır.

3. Əlavə edilməli olan sənədlərlə birlikdə protokolun dairə seçki komissiyasına təqdim edilməsi

3.1. Aşağıda göstərilən seçki sənədləri Seçki Məcəlləsinin 106.7-ci maddəsinə uyğun olaraq səsvermənin nəticələri haqqında məntəqə seçki komissiyasının protokoluna əlavə edilərək dərhal, lakin 24 saatdan gec olmayaraq məntəqə seçki komissiyasının sədrinin, müxtəlif siyasi partiyaları təmsil edən iki üzvünün və müşahidəçilərin müşayiəti ilə dairə seçki komissiyasına göndərilir:

3.1.1. məntəqə seçki komissiyası protokolunun 1-ci nüsxəsi;

3.1.2. səsvermə günü məntəqə seçki komissiyasına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar daxil olmuş şikayətlər (ərizələr) və bunlar üzrə məntəqə seçki komissiyasının qəbul etdiyi qərarlar;

3.1.3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərinə dairə seçki bülletenlərinin dairə seçki komissiyasından məntəqə seçki komissiyasına verilməsi haqqında akt (İzaha 2 sayılı əlavə);

3.1.4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərin-

də istifadə edilməmiş seçki bülletenlərinin ləğv edilməsi haqqında akt (İzaha 3 sayılı əlavə);

3.1.5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərində səsvermə üçün qeydiyyatdan çıxma (səsvermə) vəsiqələrinin verilməsi və istifadə edilməmiş vəsiqələrin ləğv edilməsi haqqında akt (İzaha 4 sayılı əlavə);

3.1.6. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərində seçki bülletenlərinin kəsilmiş sol künclərinin sayı haqqında akt (İzaha 5 sayılı əlavə);

3.1.7. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərində səs verən vətəndaşların səhvi üzündən korlanmış seçki bülletenlərinin sayı haqqında akt (İzaha 6 sayılı əlavə);

3.1.8. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərində səsvermə otağından kənarında səs vermək üçün seçicilərin müraciətləri əsasında götürülmüş, istifadə edilmiş və istifadə edilmədən geri qaytarılmış seçki bülletenlərinin sayı haqqında akt (İzaha 7 sayılı əlavə);

3.1.9. seçki bülletenləri;

3.1.10. məntəqə üzrə seçici siyahıları [qeydiyyatdan çıxma (səsvermə) vəsiqələri əlavə olunmaqla].

3.2. 3.1.4 – 3.1.8-ci bəndlərdə göstərilən aktlar məntəqə seçki komissiyasının sədri və katibləri tərəfindən imzalanır.

3.3. Şikayətlərin (ərizələrin), məntəqə seçki komissiyası qərarlarının və yuxarıda adları çəkilən aktların təsdiq edilmiş surətləri protokolun 2-ci nüsxəsinə tikilir.

Qeyd: *Protokol tərtib edilərkən ehtiyatsızlıqdan həmin protokolda hər hansı bir xəyata (məlumatların səhv daxil edilməsi, pozulma, qaralama və s.) yol verilmişdirsə, məntəqə seçki komissiyası həmin halı öz qərarı ilə rəsmiləşdirərək buna dair müvafiq akt tərtib etməli, protokolu həmin aktla birlikdə qanunda nəzərdə tutulmuş müddət ərzində dairə seçki komissiyasına təqdim etməlidir.*